
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

תאוריות בחקר ארגונים - 53880

תאריך עדכון אחרון 08-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' גילי דרורי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: gili.drori@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי 12:00-14:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ארגונים פורמליים מתעצמים והולכים: במספרם (מנינם הולך וגדל בקצב אקפוננציאלי), בהיקפם (המבנה ותחומי אחריותם הולכים ומתרחבים), ובנגיעתם, אם לא חודרניותם, לתחומי חיינו (אין מדינה או סקטור שאינו "מאורגן"). התרחבות מקבילה קיימת בחקר ארגונים ובמגוון התיאוריות להסבר המבנה, הפעילות והאתגרים של ארגונים. קורס זה נבנה כמבוא ללימודי ארגון לתלמידים מתקדמים ובנוי כשילוב בין לימוד מושגים תיאורטיים לבין יישומם של "כלי עזר תיאורטיים" אלה לניתוח תופעות ארגוניות. דיוני הקורס יכללו קריאה מעמיקה של הכתבים הקלאסיים בלימודי ארגון ושל מחקרים שפורסמו בשנים האחרונות, או בין ניתוח של דיונים קונספטואליים לבין ניתוח של מחקרים אמפיריים. כמו כן נבחן תיאוריות הנוגעות למגוון נושאים בחקר ארגונים (תרבות ארגונית, קבלת החלטות, שינוי ארגוני, ממשליות ואחרים) ומחקרים הנוגעים למגוון תחומים ומגזרים.

מטרות הקורס:

הקורס ערוך לשם היכרות עם שדה חקר ארגונים: ממיפוי תחום התיאוריות, עד סימון מסלול ההתפתחות התיאורטית, עד ניתוח המחקר האמפירי הנילווה, ועד לימוד מונחי יסוד ושיטות המחקר. על בסיס ידע זה התלמידים היו בידי התלמידים הכלים לניתוח תופעות ואירועים בחקר ארגונים ולמקם תיאוריות בהקשריהן התיאורטיים והמחקריים.

תוצרי למידה

בסיסו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- להבחין בין גישות תיאורטיות שונות לחקר ארגונים, להגדיר מושגי יסוד בחקר ארגונים ולקשרם למקורותיהם התיאורטיים, ולהשוות בין התיאוריות
- למסגר כל נושא ומקרה על פי ארבע המסגרות המוצעות על ידי בולמן ודיל ולהפיק מערך מחקר או אסטרטגיות ניהול בהשראת מסגרות אלה
- לנתח (לסכם, להעריך ולהוסיף דוגמאות) לנושאים הקשורים בחקר ארגונים ותופעות בארגונים
- לחבר מערך סקירה והערכה של מחקר בתחום לימודי ארגון, על פי המקובל בכתבי עת בתחום

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: - הקורס מעוצב כסמינר ולכן בנוי כסדרת דיונים שבועיים המבוססים על קריאה מקדימה ו"עמוקה" של המאמרים הנדרשים. (העדר הכנה מקדימה שכזו לשיעורים אינו ראוי, מכיוון שהיכרות עם חומר הקריאה והבנתו המעמיקה הכרחיים להשתתפות פעילה בדיונים השבועיים; חומר הקריאה לא יסקר או יסוכם במהלך השיעור).

- על התלמידים להשתתף בתהליך הלימוד: להציג עבודותיהם בכיתה, להעלות נושאים לדיון, להשתתף בתירגולים הקבוצתיים במהלך השיעורים, ולהביע את דעתם (המלומדה) בכתב. משימות ההגשה נבנות לכלל הממר הסופי והמשימות האחרות מאפשרות תמיכה בתהליך המחקר המונחה

- משימות ההגשה (תרגיל המסגור, שני חיבורי ההערכה והמבחן המסכם) מחייבים גישה אנליטית לחומר הקורס: חיבור ראוי כולל ניתוח מעמיק המעוגן במושגי יסוד, עקרונות תיאורטיים ודוגמאות

ממחקר, ואינו מסתפק בהבאת סיכום תיאורי או הגדרות בסיסיות.
- ככלל, שיטת ההוראה תואמת לימוד מתקדם, על ידי דרישה של קריאה מכינה לכל דיון, השתתפות פעילה בדיונים, וגישה אנליטית ומעמיקה לנושאי הדיון.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- משבר וכשלון: ניתוח בעיות בארגונים
- "4 המסגרות" של בולמן ודיל: תיאוריה ומחקר אפירי לפיה
- תרגיל מסגור
- רשתות וארגונים
- התיאוריה המוסדית
- קבה"ח ואסכולת קארנגי
- מגדר וארגון, מגדר בארגונים
- זהות ארגונית, זהות בארגונים
- חדשנות ושינוי בארגונים
- אסטרטגיה בארגונים
- תצורות ארגוניות
- מטה-תיאוריה על ארגון; גנאולוגיה של תחום לימודי הארגון
- * השתתפות בכנס התיאוריה המוסדית

חומר חובה לקריאה:

- * רשימת הקריאה משלבת חומר תיאורטי עם מחקרים אמפיריים עדכניים
- * מדי שבוע נדרשים לא יותר מ- 2 מאמרים (סה"כ בערך 50-60 עמודים)
- * מדי שבוע ניתנת בחירה מסויימת בין המאמרים הנדרשים כהכנה לדיון, על מנת שיתאפשר לתלמידים להעמיק בתחומי עניינם
- רשימת קריאה מלאה היא חלק ממערך השיעור

חומר קריאה בסיסי:

* סקירה של תחום לימודי ארגון

Scott, W. Richard and Gerald F. Davis. 2007. *Organizations and Organizing: Rational, Natural and Open System Perspectives*, Pearson Prentice-Hill

מורגן, גארט'. 2010. דימויים של ארגון. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

Bolman, Lee G. and Terrence E Deal. 2008. *Reframing Organizations* (4th edition), John Wiley & Sons

*מקבץ מכתבי היסוד של תחום לימודי ארגון:

Shafritz, Jay M., J. Steven Ott, and Yong Suk Jang (eds.) 2005. *Classics of Organization Theory* (6th edition), Thomson Wadsworth.

ברקוביץ, ניצה (עורכת). 2010. סוציולוגיה של ארגונים: מקראה, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

חומר לקריאה נוספת:

- * רק במידת הנדרש על מנת לבסס טיעונים המובאים במאמר ועל פי התייעצות עם פרופ' דרורי.
- רשימת קריאה מלאה היא חלק ממערך השיעור

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 35 %

הרצאה 10 %

השתתפות 15 %

הגשת עבודה 20 %

הגשת תרגילים 20 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין